

Ruhun hayat sahibi olması ne demektir?

Nebatatin kemali hayat mertebesidir. Yani bitkilerde sadece hayat vardır. Hayvanatta ise **ruh** vardır, ama insan ruhu gibi donanımlı bir ruh mevcut değildir. İnsanlarda ise; ruhun kemali ve donanımlı mahiyeti olan cevher anlamında **ruh** vardır.

Yani insan ruhu en yüksek mahiyette, keyfiyette, rütbede ve donanımda yaratılmıştır.

Dolayısıyla nebatatin esası, aslı ve cevheri olan hayat; en yüksek merteye olan insan ruhunda bir sıfat, bir özellik ve hususiyet olarak kalıyor ve küçülüyor. Yani ruh esas ve cevher olup hayat ruhun vasfı, sıfatı ve bir özelliğidir. Nasıl ki ruhun; görmesi, işitmesi, düşünmesi var diyor isek; hayatı da var deriz. Ve hayatı ruha nispet ederek onun sıfatı olarak telakki ediyoruz. Yani ruhun, hayali, vicdanı, akli ve hayatı gibi.

Ancak hayat, ruhun diğer sıfatlarına göre daha geniş ve şumüllü bir mahiyet ve özelliğe sahiptir.

Ruhun hakiki hayatı ise; İslamiyet ile mümkündür. Yani ruh olan cevher kendisine bağlı binlerce latife, duygu, istidat ve kabiliyetlerin hayatını İslamiyetle muhafaza eder ve ancak onunla kemale erdirir. İslamiyetsiz ruhun, meleke ve latifelerinin hayatları ölür ve sönerler.

Zira İslamiyetsiz ruh ve insanıyet olamaz. Olsa da ayetin tabiri ile bir nevi hayvaniyettir.

Demek ki nasıl bizler, ticaret hayatı, aile hayatı, eğitim hayatı gibi ifadelerle, hayatı bazı şeylere isnad ve nispet ediyor isek; ruhun da bu manada duygu ve latifelerinin nispet edildiği hayatı ve hususiyetleri de mevcuttur.